

А.А. Дубініна, канд. техн. наук, проф. (ХДУХТ, Харків)
Ю.М. Хацкевич, канд. техн. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

**ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ ЩОДО СУЧАСНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ ІЗ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ
ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ»**

Вивчення дисципліни «Організація захисту прав споживачів» є джерелом набуття студентами необхідної компетентності в сфері споживчих знань. Дуже важливим є орієнтація фахового рівня майбутніх випускників на поступову інтеграцію України до Європейського Союзу. Ось чому важливе надання в лекційному матеріалі інформації щодо сучасної конsumerистської політики країн Європейського союзу і України та методів її реалізації.

Концепція державної споживчої політики розроблена відповідно до Конституції та чинного законодавства України. Її метою є підвищення якості життя громадян України. Основними напрямками реалізації української політики захисту прав споживачів є розробка та прийняття «Державної цільової програми захисту прав споживачів в Україні на 2012-2015 роки» (далі Програма). Її реалізація відповідатиме підходам Європейської Комісії, яка прийняла та успішно здійснює «Стратегію споживчої політики ЄС на 2007-2013 роки».

В Програму закладено наступне:

- розроблення нових та гармонізація чинних законодавчих та нормативно-правових актів із документами ЄС у сфері захисту прав споживачів;
- забезпечення ефективної роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо захисту прав споживачів;
- забезпечення представництва та збільшення впливу споживачів на формування політики у сфері захисту прав споживачів;
- створення системи «єдиного вікна» щодо розгляду звернень споживачів у разі порушення їх прав – національного інтерактивного комунікаційного порталу для споживачів;
- захист внутрішнього ринку від небезпечних та неякісних товарів (робіт, послуг), створення гарантій їх безпечної та якості;
- розвиток системи порівняльних досліджень товарів і послуг та незалежних споживчих експертиз;
- забезпечення розвитку наукових досліджень у сфері захисту прав споживачів;

– покращання матеріально-технічного забезпечення досліджень товарів і послуг з метою запобігання фальсифікації, проведення експертиз при вирішенні споживацьких спорів;

– створення системи стимулів для виробників і продавців якісної та безпечної продукції;

– забезпечення правової просвіти громадян і доступу до споживчих знань через систему освітніх закладів всіх рівнів;

– створення системи компенсації та дієвих механізмів щодо відшкодування збитків, завданих споживачам неякісною продукцією;

– створення ефективних механізмів взаємодії державних органів з громадськими об'єднаннями споживачів;

– стимулювання високих етичних норм поведінки у стосунках із споживачем та добросовісної виробничої практики;

– забезпечення системи захисту прав споживачів висококваліфікованими кадрами та впровадження інституцій підвищення кваліфікації фахівців у цій галузі;

– здійснення на державному рівні заходів щодо захисту споживачів від потенційних ризиків, пов'язаних з використанням генетично модифікованих організмів, харчових добавок тощо;

– вдосконалення відповідних законодавчих актів для забезпечення захисту споживачів від впливу недобросовісної реклами;

– забезпечення невідворотності суворої відповідальності виробників і продавців, що реалізують небезпечну, неякісну та фальсифіковану продукцію;

– запобігання надходженню на вітчизняний споживчий ринок фальсифікованої, контрафактної та контрабандної продукції;

– створення загальнодоступного реєстру суб'єктів товарного ринку (продавців, постачальників, виробників, виконавців), які систематично порушують права споживачів;

– створення системи оперативного оповіщення споживачів щодо можливих ризиків і безпеки товарів і послуг на споживчому ринку;

– створення системи позасудового вирішення спорів між споживачами та продавцями, надавачами послуг;

– вдосконалення законодавства для здійснення захисту колективних інтересів споживачів.

Фінансування Програми планується здійснювати за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел.